

מרגלת גרמניה ביקרה בישראל בשרות הש.ב. היה עסוק מדי

אשתו של מרגל מצרי ביקרה בישראל — כך נודע השבוע לאזרחי הארץ מידיעה סתמית, שלא עוררה תשומת לב רבה. אולם מאחורי ידיעה זו הסתתר אחד הכשלוניות המזרחיים ביותר של מוסדות הבטחון הישראליים — כשלוף המעורר בהכרח דאגות חמורות.

כפי המיוחד בפרשת המרגלת הגרמניה היפופיה, הלגארד אוטו, הוא שהכל נעשה לאור היום, בשיטות פרימיטיביות עד כדי גיחוך. אם גרמה פרשה זו להענקת אות הצטיינות מיוחד מידי גמאל עבד אלנאצר, הרי יש לשרות הבטחון הישראלי חלק נכבד בכך. הוא לא נתן בפרשה זו ביסוס לטענתו של ז'ורז' בן-גוריון, שקבע כי זהו אחד המוסדות היעילים ביותר בעולם.

זוג גרמני

אשר שמעו אורחי ישראל בפעם הראשונה את שמה של העלמה אוטו, הופיע הוא יחד עם שמו של אורח אחר — העתונאי הגרמני האנס גרמאני, שביקר בארץ לפני שנה בשליחות ד"ר שפיגל, השבועון החשוב ביותר בגרמניה המערבית.

זוג גרמני עבר את הגבול ליד אילת מסרו או ידיעת העתונאים. מתוכן אפשר היה ללמוד כי שני גרמנים — בעל ואשתו, או גבר וידידתו — עברו את הגבול ונשבו בידי הלגיון. כאשר חזר החלק הזכר של זוג זה, העתונאי גרמאני, התרגו מאד על הגדרה זו. כי לא זו בלבד שלא היה לו שום קשר עם העלמה אוטו, אלא שהיא גם לא מצאה חן בעיניו.

מאחר שגרמאני הוא האדם היחיד שנפגש או מקרוב עם הלגארד הבלונדית, יש ענין רב בסיפור שיספר לכתב העולם הזה עם שובו עיקרו:

היכרתי את הגברת אוטו רק באילת, כאשר הובאנו שנינו לשם עלידי לשכת העתונות הממשלתית הישראלית. יתכן ש צירפו אותנו יחד מפני ששנינו גרמנים. (גרמאני עצמו הוא תושב וינה, בן המיעוט האוסטרי הנודף באיטליה הצפונית).

בבוקר הראשון שלנו שם, הצעתי לגברת אוטו ללכת לשחות בים. נטלנו בגדיים וי בכטחה, כי היינו בטוחים שלפני הגיענו לגבול יתקל בשלט בולט שיהייר אותנו. לא יכולנו לרעץ כי השלט הוסר ימים אחדים לפני כן לשם צביעה מחדש.

בתיקיבון בזונדית

פתע זינק לעברנו חייל לבושי-חאקי וקרא משוה לעברנו בשפה שלא הבינונו. הייתי בטוח שזה חייל ישראלי, והסברתי לו בתנועות ידיים, באנגלית ובשתיים-שלוש ה מלים העבריות שקלטתי כי אנו תלמידי זרים. אולם החייל ניפנף ברובהו לנגד עינינו בהתרגשות רבה, ואז הבינונו שזה ערבי. הששתי שיירה בנו בו במקום. החייל רצה לקשור את עינינו, אך לא היה במה. המטפחת שלי היתה קטנה מדי. הצעתי לו להשתמש בבגדייהם שלנו, וכך עשה. הוא הביא אותנו אל קצין צעיר בדרגת סגן משה, שדיבר אנגלית. הוא אמר ששנינו יהודים.

הסברתי לו שאני לא יהודי, ושאני מייצג עתון גרמני חשוב. הוא לא האמין לי. ביקשתי כי אינני יהודי. הוא שוכנע — אך רק לגבי זהותי שלי. לגבי הלגארד אוטו הוסיף להאמין שיהיא יהודיה ישראלית, שנחתה אליה כמעט צחקתי, כי הלגארד אוטו היא בעלת כרטיסים גרמניים אופייניים, טיפוס צפוני מובהק. אולם הקצין היה משובש על כל הישראליות הן בלונדיות וכי הלי גארד היא ישראלית טיפוסית. אולי חשב על בנות הקיבוצים בהירות-השער. הוא הודיע לנו שיעבירו אותנו צפונה, לעמאן, ושם יבררו סופית את זהותנו.

אדאג לה כמו לאחותי...

אנתי מאד לשלומה של הלגארד אוטו. היא לא עניינה אותי, ולא הייתי אחראי עבודה, אולם ראיתי שאני האדם היחיד היכול להגן עליה. שאלתי את הקצין בגלוי אם לא יאונה לה רע, ורומזתי שהני משיל ספק במשמעת החיילים הפשוטים שלו לנוכח שבויה צעירה ויפה.

אולם הקצין דחה את חששותי בתנועת יד גראנדיוזית. "אינך מכיר אותנו, הערבי, אמר בגאחה לאומית רבה. אנחנו יודעים איך להתיחס לנשים. אני אדאג לה כאילו היתה אחותי." והוא באמת עשה כך.

בעמאן נבלאטי בבית-סוהר מלוכלך, בידי סוהרים פילוסופיים, השומר שלי אמר לי שלא כדאי לי להתרגש, שיש לי זמן — הרבה זמן. אם אשב שבוע-שבועיים, מה בכך? יש היושבים כאן שנים. אם אתה לא יהודי, תצא, אמר באנגלית רצוצה וב-חיך לבבי, "ואם אתה יהודי, תישאר כאן!" דאגתי לשלומה של אוטו, אך דאגתי היתה לשוא. כאשר שוחררנו והוחזרו לישראל דרך שער מנדלבאום, סיפרה לי כי נהגו בה יפה, שיכנו אותה בחדר יפה בבית הסוהר לנשים ונתנו לה להיפגש עם נציג הקונסוליה הגרמנית. הלה הוכיח את זהותה לשלטונות.

הלגארד אוטו סיפרה לי שהיא צעירה גרמניה מן העיר גטינגן, עיירה אוניברסיטאית קטנה ליד האנובר. היא התאהבה במדען יהודי-גרמני ועומדת להתגרר כדי להינשא לו. אולם הוריו של המדען, יהודים דים מסורים, ביקשו ממנה לנסוע תחילה לישראל כדי לראות מקרוב את המפעל הי כביר של העם היהודי.

מתוך שיתותינו הקצרות קיבלתי את ה רושם שרגשותיה של הלגארד אוטו על מה שראו עיניה בארץ היו לפחות מעורבים, אם לא שליליים לגמרי. ראיתי אותה עוד פעם-פעמיים, אולם לא חיפשתי את חברתה, והיא לא היתה פנוייה גם היא.

אחרי מי עוקבים?

מה עסקה העלמה אוטו בשותה כ-ישראל? זאת היתה השאלה הגדולה, שזכתה השבוע לתשובה מעניינת מאד. השלטונות הישראליים העניינו מאד במעי שיו של האנס גרמאני. כי הכתב הגרמני המוכשר לא הסתפק בהסברים רשמיים, חיפש מקורות אינפורמציה נוספים. כאשר נראה בחברת עורך העולם הזה, הוומן למש רד התוך, שפקידיו הזיירו אותו רשמית מפני מגע זה.

לעומת המרץ הרב שהישע בפיקוח על גרמאני, כדי למנוע ממנו מגע עם אנשים שאינם יהודים על השלטון, לא נשאר כנר-אה פנאי להשיח קצת גם על העלמה הלי גארד אוטו. היא הסתייבה כציפור-ידוה. השבוע הסתברו מרטיב מהימים על מעשיה בתקופה זו.

האינפורמציה המאלפת היתה כלולה בכ-תבה במערב, שדרירתה בשורה, "מאת סיפור מיוחד בבון" עתייאים מקצועיים יודעים כי "סופרים מיוחדים" מופיעים בעתונות הישראלית כשיש צרונ שלטשטש את מקור האינפורמציה האמיתי. הפעם לא היה צורך בניחוש רב: החומר עצמו העיד על מקורו: מנגנון החושך הישראלי, המספק מפעם לי פעם סקופים למשרתי, המורת שרתו הנאמן והעקבי של עתון זה למנגנון.

מוסריה הידיעה לא שמו לב לכך כי הפרי טים שמסרו לפרסום הצטרפו לכתב-איטוסם המור דחאק נגד מוסדות הבטחון הישראליים. לולא באו הפרטים בצורה זו ובעתון זה, יכלו להיתשב לכתב-השמצה על שרות הבטחון.

כי הנה, כך נסתבר, הוליכה העלמה הגר-מניה בת ה-20 שולל את כל מוסדות המי דינה, את מנגנון החושך המפקח על זרים חשודים — ולא פעם אחת, אלא פעמים רבות.

תעודה כוזבת ועדיגת

פני בואה לישראל, במצרי צעיר בשם אחמד עספור, המציג עצמו בגרמניה כעתונאי, אך תחשו כמרגל. עספור סיפק לה כרטיס-עתונות של סוכנות ידיעות שאינה קיימת כלל. הכרטיס היה כתוב באנגלית עילגת ורצופה-שיגאות — אולם הדבר לא הפריע לאוטו לפנות אל הצירות הישראלית בקלן ולקבל שם אשרת-כניסה לישראל — ממש תחת עיני הממו יום על ניפוח בקשות מסוג זה.

כפי שמורים מוסריה-האינפורמציה, החלו אחזים מאנשי הצירות כבר אז לחשוד בה. למרות זאת לא נעשתה כל פעולה יעילה.

הלגארד תכולת-העין הגיעה לישראל, כש-בידה הוראותיו של עספור: לצלם את מיצי עד יום העצמאות העשירי, את גבול החולה ומתקנים צבאיים בנגב ובגבול הירדני. בהיותה לישראל גם העביר לה עספור 400 מארקים (200 ל"י) כדואר החיפאי.

אחרי שובה מישראל עסקה הלגארד אוטו בתפקידי מודיעין שיגרתיים למען אחמד עספור. היא תירגמה לו מאמרים על ישראל שהופיעו בעתונות הגרמנית, ערכה סקר עתונאי ותימצתה חומר אחר. במיוחד הטיל עליה עספור לעבור על עתון גרמני המטפל בענייני הספנות. בצו רה זו קיבל עספור דו"ח ממצה על גידול

שלטונות. הלגארד אוטו סיפרה לי שהיא צעירה גרמניה מן העיר גטינגן, עיירה אוניברסיטאית קטנה ליד האנובר. היא התאהבה במדען יהודי-גרמני ועומדת להתגרר כדי להינשא לו. אולם הוריו של המדען, יהודים דים מסורים, ביקשו ממנה לנסוע תחילה לישראל כדי לראות מקרוב את המפעל הי כביר של העם היהודי.

מתוך שיתותינו הקצרות קיבלתי את ה רושם שרגשותיה של הלגארד אוטו על מה שראו עיניה בארץ היו לפחות מעורבים, אם לא שליליים לגמרי. ראיתי אותה עוד פעם-פעמיים, אולם לא חיפשתי את חברתה, והיא לא היתה פנוייה גם היא.

מרגלת הלגארד אוטו בשער מנדלבאום*

אקדה ונלויות-דואר בצופן

ציה-הסוחר הישראלי, פרטי האוניות הנכנות במספנות גרמניות עבור ישראל בתוקף הסכם השילומים.

חתונה במסגד

פי מוסריה-האינפורמציה, עבדה אוטו שלוש שנים כמרגלת בשביל עספור — שנתיים לפני בואה לישראל, ושנה לאחר מכן. כעתונאית כובת הורשתה להשתתף במסיבות-עתונאים סודיות, שלא לפר-סום של חברת האטלנטית, מוסריה-הידיעה מתחמים בכך כי גם שרות-הבטחון של נאט"ו רומה בצורה טפשית, ברומה לחברו בישראל.

אולם אם אפשר לרמות מנגנוני-חושך, הרי קשה הרבה יותר לרמות עתונאים מאומנים. עתונאי נאט"ו הבחינו באחת המסיבות כי אוטו אינה נוהגת ככתבת מקצועית חתיקה של עתון גרמני. מכובד, כפי שציגה את עצמה. העתונאים ערכו חקירה פרטית קצרה, ואז הודתה אוטו בליט ברירה ששיקרה. למעשה אינה עתונאית כלל, אלא עוזרת בידי בעלה, כתב סוכנות הידיעות המזרח-תיכו-נית, השייכת לממשלת רעים.

מוסריה-הידיעה ידעו פרטים מאלפים רבים על עספור ואוטו. בין השאר:

- מכונתו של עספור היתה רשומה על שמה של הלגארד אוטו, אותה הציג עספור כרגיל כאשתו.
- לעולם אינו יוצא מביתו בלא אקדה כבד בנחתיק נתון תחת בית-שחיו — אם כי אין לו רשיון לנשיאת נשק מטעם

השלטונות הגרמניים. מספר הטלפון שלו שמור בסוד, והוא ביקש משלטונות הדואר שלא לגלותו לשואלים. כן הוא מחליף את מספר הטלפון לעתים קרובות — אחת לחודשיים או שלשה חדשים.

- לעתים קרובות הוא מחליף את דירתו.
- בבאד-גודסברג הסמוכה לבון שוכן עספור תא-דואר בשם בדוי. שם הוא מקבל בקביעות פרסומים רשמיים מאת נציגויות ישראליות שונות בחוף לארץ, ובכלל זה הנציגויות בקלן ובחינה.
- כל שבוע ביום ה' הוא מביא את

מרגלת הלגארד אוטו בשער מנדלבאום*

אקדה ונלויות-דואר בצופן

תגובת עבודתו אל השגרירות של רעים בבון בתוך תיק דיפלומאטי נעול. במסרי-בנות עתונאים" אלה, כפי שהוא מכנה את הביקורים בשגרירות, הוא מקבל הוראות חדשות מקאהיר.

אביה של אוטו היה פקיד בכיר ב"שרות העבודה" הנאצי. עתה הוא יושב בגרמניה המזרחית ואינו יכול לקיים את משפחתו.

הם ידעו לספר אפילו פרט מאלף נוסף: שהלגארד אוטו שלחה לו ממקומות שונים בישראל גליונות-דואר, שנשאו צופן מבלבל בעברית ובערבית, כדי לאפשר לעספור להרי כיה לממונים עליו שיש לו סוכנים בישראל. איך עברו גליונות אלה תחת עיני מנגנון החושך הישראלי, הפותח כל מכתב של אנשים שדעותיהם אינן מקובלות על המש-טר — זוהי תעלומה מרתקת.

החודש נישאה הלגארד אוטו היפה לאחד מד עספור במסגד מערב-ברליני, אחרי שה בעל המאושר קיבל אות-הצטיינות מידי ממ-שלת רעים. בתוספת ציון אישי לשבח מאת עבד אלנאצר עצמו. מוסריה-הידיעה לא סיפ רז אילו בדיחות הוחלפו במסיבת-הכלולות. קרוב לחדאי שהן היו על חשבון מנגנון החושך הישראלי.

אולם הש.ב. לא נואש. השבוע הודיע שוב בתרועת-נצחון על גילוי אחת מרשתות-הריגול הילדותיות הצצות מי פעם בין הנוער המשכיל המובטל בכפרים הערבים.

בשיחה עם עתונאים, עשה קלה אחרי שחזרה משיב-הלגיון, לפני שנה.